



8.4.2022

Satu Viljainen & Marja Eronen

Suojausmahdollisuuksien riittävyys Suomen rajoilla

Sidosryhmätilaisuus

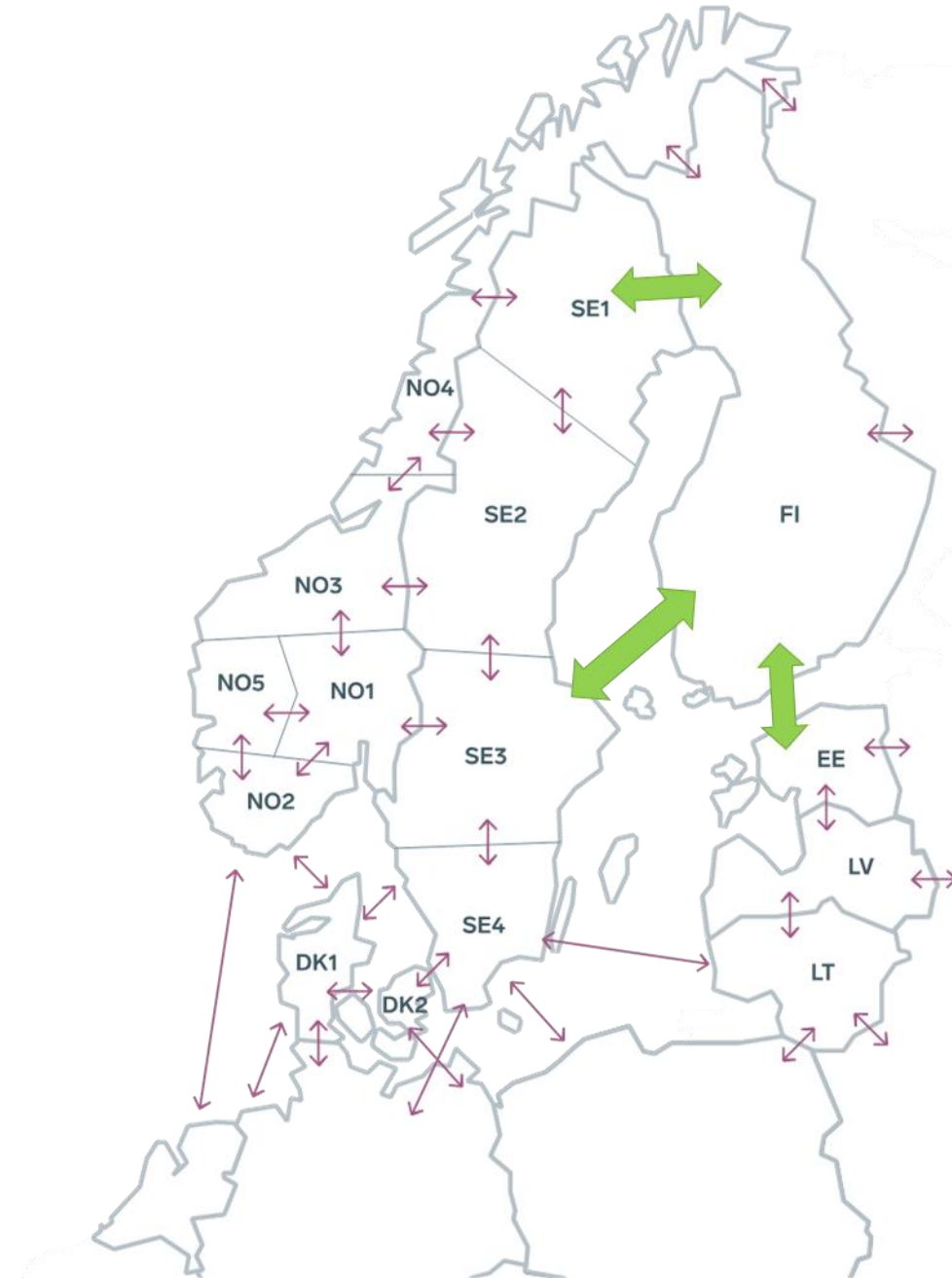
FINGRID

Agenda

- Taustaa
- Konsultoitava ACER:n^(*) ehdotus
 - Vaihtoehto A
 - Vaihtoehto B
- Fingridin huomioita ehdotukseen
- Konsultaation aikataulu ja sidosryhmätapahtumat
- AOB

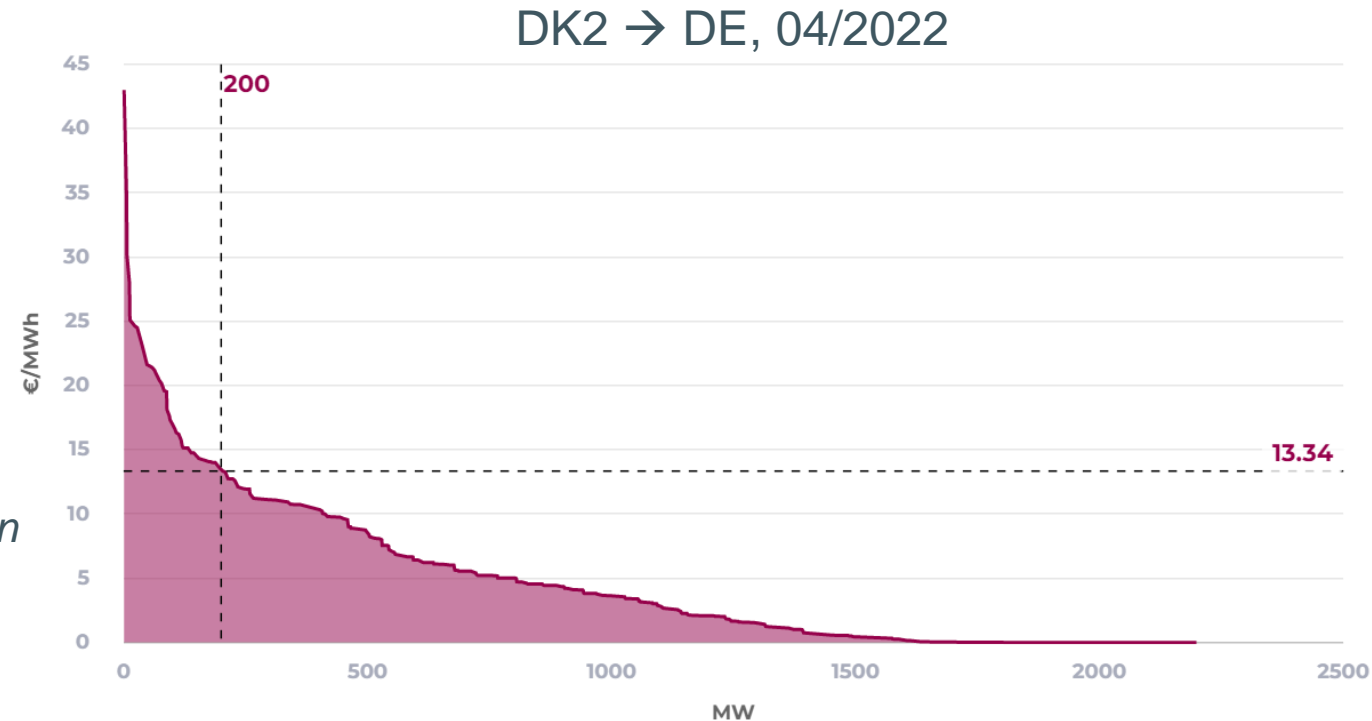
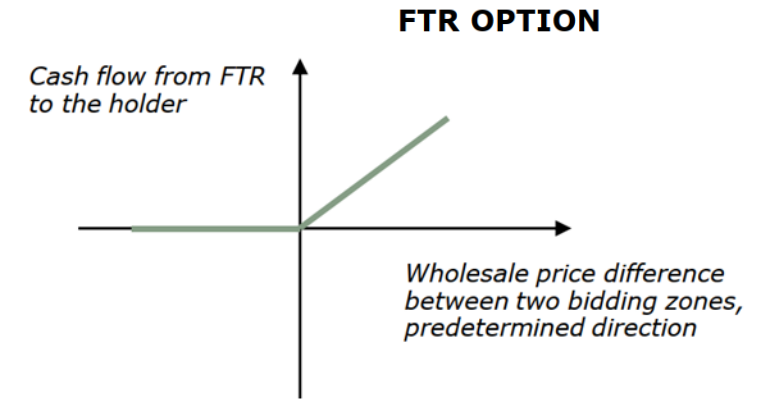
Taustaa

- Pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskeva FCA-asetus^(*) määrää siirtoverkonhaltijat myöntämään siirto-oikeuksia
- FCA-asetuksen tavoite on varmistaa markkinatoimijoiden pitkän aikavälin hintasuojausmahdollisuudet tarjousalueiden rajoilla
- Siirto-oikeuksien myöntämisestä voidaan poiketa kahdessa tapauksessa
 1. Suojausmahdollisuudet ovat riittävät ilman siirtoverkonhaltijoiden toimenpiteitä
 2. Sääntelyviranomaiset tai ACER pyytävät siirtoverkonhaltijoita muulla tavoin varmistamaan riittävät suojausmahdollisuudet



Siirto-oikeudet pähkinäkuoressa

- Yleensä finanssituotteita (*Financial Transmission Rights, FTR*)
- Yleensä optioita
- Kohde-etutena on kahden tarjousalueen välinen hintaero vuorokausimarkkinoilla
- Kaupankäynnin kohteena vähintään vuosi- ja kuukausituotteet
- Siirtoverkonhaltijat laskevat myönnettävien siirto-oikeuksien määrän viranomaisen hyväksymällä menetelmällä
- Kaupankäynti järjestetään huutokauppana eurooppalaisella markkinapaikalla (*Joint Allocation Office, JAO*)
- JAO vastaa kauppojen selvityksistä



Kuva: JAO

FINGRID

Tilanne Suomen rajoilla

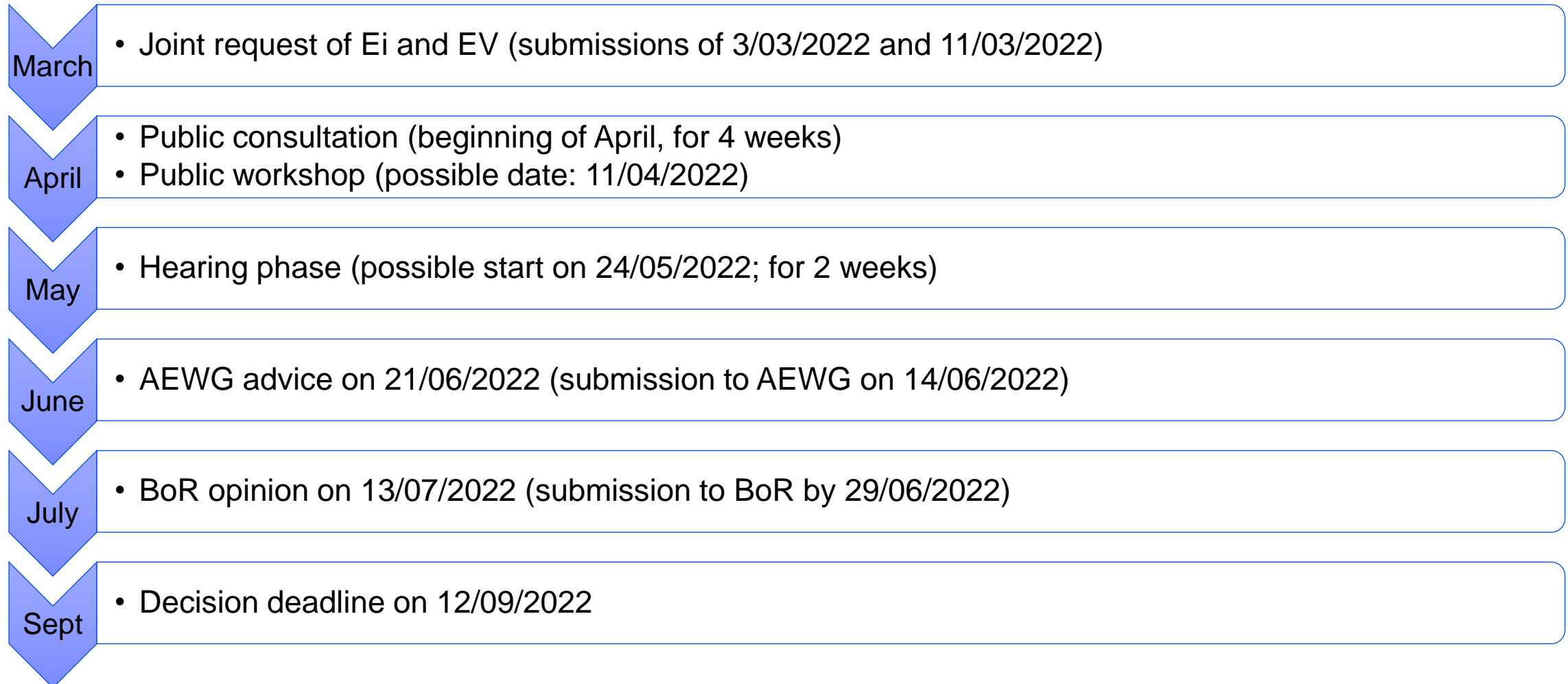
- Suomen ja Viron regulaattorit pyysivät kesäkuussa 2021 Fingridiä ja Eleringiä myöntämään siirto-oikeuksia FI-EE rajalla
- Fingridillä ja Eleringillä on ollut syksystä 2021 saakka yhteinen käyttöönottoprojekti, jossa on luotu menettelytavat siirto-oikeuksien käyttöönottoon uusilla rajoilla (24.3.2021 järjestetyn projektin sidosryhmäwebinaarin tallenne on katsottavissa [täällä](#))
- Suomen ja Ruotsin regulaattorit eivät päässeet yksimielisyyteen, joten ratkaisu FI-SE1 ja FI-SE3 rajojen toimenpiteistä siirtyi ACER:lle maaliskuussa 2022
- ACER käynnisti 5.4.2022 FI-SE1 ja FI-SE3 rajojen suojausmahdollisuuksista [julkisen kuulemisen](#), joka **päättyy 3.5.2022**
- Kuulemisen tavoitteena on kerätä sidosryhmien näkemyksiä ACER:n päätöksenteon tueksi
- ACER järjestää **11.4.2022** klo 15-16.30 Suomen aikaa työpajan, jossa sidosryhmillä on mahdollisuus kysyä tarkentavia kysymyksiä ja tuoda esiin omia näkemyksiään, rekisteröityminen [täällä](#)

A person wearing a red helmet and a dark jacket is riding a bicycle away from the camera in a narrow alleyway. The alleyway is lined with tall, light-colored walls and has a cobblestone floor. The lighting is soft and even, suggesting an overcast day or early morning/late afternoon. The overall mood is quiet and focused.

ACER:n kuulemisen pääkohdat

FINGRID

Estimated timeline for ACER's decision



Konsultoitava ehdotus: Vaihtoehto A

- FCA menetelmän Artiklan 30(5) Optio A mukaisesti
- Pitkän aikavälin siirto-oikeustuotteet Suomen ja Ruotsin väliin
- Vaihtoehtoina: Finanssisiirto-oikeustuotteet (FTR) optiot tai obligaatiot
- ACER mielestä obligaatiot vastaa enemmän EPAD tuotteita, pidempi implementointiaika kuin optioilla. Euroopassa käytössä pelkästään optioita, kuten tulee Suomen ja Viron rajalle. Optioille on olemassa valmis konsepti, implementointiaika kohtuullinen
- ACER ehdotuksessa korostetaan FTR:ien tuomaa kompleksisuutta markkinoille. Vastaavat ratkaisut käytössä muualla ilman ongelmia, markkinatoimijoiden evaluoitava asia
- ACER arvioi, että FTR:t voivat heikentää EPAD markkinoiden likviditeettiä ja eriarvoistavan toimijoita. FTR markkinoilla on myös olemassa jälkimarkkinat ja yhdessä FTRien kanssa toimijat voivat suojautua likvidimmän EPAD tuotteen kanssa.

Konsultoitava ehdotus: Vaihtoehto B

- FCA menetelmän Artiklan 30(5) Optio B mukaisesti
- Vaihtoehtoina:
 - TSOt järjestää siirtoverkon rajat ylittävän EPADin huutokaupan tai
 - tukevat nykyistä EPAD markkinaa markkinatakaajan roolissa
- ACER toteaa, että EPAD huutokaupat voisivat lisätä nykyisten EPAD markkinoiden volyymia. Huomioitava, että EPAD huutokauppa tuotteet eivät ole samoja kuin nykyiset EPAD tuotteet
- ACERin ehdotuksessa TSOt voisivat kilpailuttaa markkinatakaaja toiminnon. Vaihtoehtoa tulisi tutkia kilpailulainsäädännön näkökulmasta. Lähtökohtaisesti ei sovi TSO:n rooliin



Fingridin kommentteja

FINGRID

Miksi Fingrid kannattaa FTR-ratkaisua

- FTR:t korjaavat tuotannon ja kulutuksen epäsymmetriasta aiheutuvaa ongelmaa sähkön finanssimarkkinoilla
- FTR:t lisäävät kiinnostusta Suomen EPAD-markkinoihin linkittämällä naapurialueiden kysynnän ja tarjonnan siihen (lisää tarjontaa Ruotsista (SE1) ja lisää kysyntää Virosta)
- FTR:t ovat eurooppalainen standardiratkaisu, niitä koskeva lainsäädäntö on selkeä ja tuotteet saadaan käyttöön nopeasti (järjestelyihin menee alle vuosi)
- FTR:t ovat kilpailuneutraali instrumentti, eikä niihin liity julkisen tuen osoittamista yksittäisille kaupallisille toimijoille
- FTR:t eivät muodosta estettä uusiin referenssihintoihin perustuvien tuotteiden markkinoille tulolle
- FTR:ien tilitykset maksetaan vuorokausimarkkinoiden pullonkaulatuloista, joten siirtoverkonhaltijoilla on vahva taloudellinen kannuste varmistaa siirtokapasiteetin käytettävyys vuorokausimarkkinoilla
- Fingridin neutraali rooli markkinoilla ei muutu, sillä Fingrid ainoastaan toimittaa FTR-huutokaupan ylläpitäjälle tiedot myönnettävien siirto-oikeuksien määrästä (MW), mutta ei ota näkemystä hinnasta

Mitä haasteita Fingrid näkee EPAD:eihin perustuvassa ratkaisussa

- Kyseessä eivät ole samat EPAD:t, joilla Suomen tarjousalueella tällä hetkellä käydään kauppaa
- Ratkaisun yksityiskohdat eivät ole selvillä: mitä tuotteita, missä huutokaupataan, miten hinnoitellaan, miten jälkimarkkinat järjestetään, yms.
- Julkinen tuki yksittäisten kaupallisten toimijoiden tuotteille on kilpailun näkökulmasta ongelmallista (referenssihintaa, kaupankäyntialusta)
- Vaikeuttaa uusien referenssihintojen käyttöönottoa
- Lainsäädäntö on epäselvää, sillä finanssimarkkinoilla toimiminen ei kuulu siirtoverkonhaltijoiden tehtäviin Suomen kansallisessa lainsäädännössä, eikä EU-oikeudessa
- Käyttöönottoon menee kauan (vähintään 2 vuotta, mutta luultavasti enemmänkin, koska ensin on ratkaistava mm. avoimet kilpailuoikeudelliset kysymykset)

Miksi markkinataakaajaratkaisusta ei Fingridin mielestä kannata edes keskustella

- Riittämättömät suojausmahdollisuudet Suomen tarjousalueella johtuvat tuotannon ja kulutuksen epäsymmetriasta
- Markkinataakaajaratkaisu ei korjaa epäsymmetriasta johtuvaa suojaustuotteiden kysynnän ja tarjonnan epätasapainoa
- Markkinataakaajaratkaisu olisi resurssien haaskausta, koska se ei ratkaise käsillä olevaa ongelmaa

Yhteenveto

- FTR:ien avulla suojausmahdollisuuksien riittämättömyyteen voidaan puuttua nopeasti
- FTR:iin perustuvassa ratkaisussa Fingrid säilyttää neutraliteetin referenssihintakeskustelussa (onko systeemihinta edustava referenssihintaa vai tarvitaanko jotain muuta?)
- Muihin vaihtoehtoihin liittyy niin paljon epävarmuuksia ja kehittämistyötä, että niiden käyttöönottoon menee väistämättä useampi vuosi
- Fingridin kokemus pohjoismaisista projekteista on, että kannattaa lähteä liikkeelle yksinkertaisella ratkaisulla, jos halutaan saada aikaan jotain valmista säällisessä ajassa
- Jos FTR:t eivät riittävästi korjaa suojausongelmaa, niin niiden rinnalla voidaan kehittää korvaavia ratkaisuja

A person wearing a red helmet and a dark jacket is riding a bicycle on a cobblestone street. The person is seen from behind, moving away from the camera. The street is lined with a building that has a series of vertical columns. The lighting is dim, suggesting it might be dusk or dawn. The overall mood is quiet and urban.

Aikataulu

FINGRID

Konsultaation aikataulu ja sidosryhmätapahtumat

- Konsultaatio avoinna 3.5.2022 asti
- ACERin keskustelutilaisuus 11.4.2022 15 -16:30 EET
 - Rekisteröityminen 10.4.2022 asti: [Ilmoittautuminen](#)
 - Aktiivista osallistumista sidosryhmiltä
 - Tilaisuudessa voi Q/A kautta esittää omia kysymyksiä
- Fingrid webinaari 21.4.2022
 - Käydään läpi konsultaation kysymyksiä, FI-SE rajalle
 - FTR-siirto-oikeudet FI-EE rajalle

Kiitos! Kysymyksiä?

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

www.fingrid.fi



FINGRID